

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Bernáth László

Cím:

Keves a fővárosban a mozi

Állami vagy társadalmi mozi?
Egy végre nem hajtott határozat

Forrás:

Észt. Hírlap

1960. márt. 5.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Iaó

"1960"

Személy

Helyszám

Osztályozás

491.45

A járókelők érdeklődéssel állnak meg a Thököly út és a Domonkos utca sarkán. Félig lerombolt, félig újjáépített falak jelzik, hogy itt volt — és remélhetőleg itt nyílik meg ismét — a népszerű *Sport-mozi*. Az Erzsébet királynő úton is csak a poros vitrinek emlékeztetnek arra, hogy néhány hónapja még az *Eva-mozi* műsorának fényképei hívogatták a közönséget. Most mind a két filmszínház — zárva van. Zugló sok tízezer lakosa mozi nélkül maradt.

Korszerűsítés — kevesebb férőhely

A nagyra nőtt város más kerületeiben is fehér foltok éktelekednek a mozi-térképen; hatalmas területekről hiányoznak a kis piros, kék, zöld karikák, a bemutató-, másodhetes, vagy utánjátszó filmszínházak jelzései. A IX. kerületben például 103 000 lakosnak csak három állami mozi van, de ha a férőhelyek számát összeadjuk, akkor sem jön ki valami jelentős szám: mindössze 832 az ülőhelyek száma a három filmszínházban. Kőbánya 69 ezer lakosát két állami mozi várja 1185 férőhellyel. A XX. kerületben százezer lakos ugyan hat moziba járhat, de ezek többsége egymás közelében van.

— A nagyapáinktól örökölt mozikat korszerűsíteni kell és ez együttjár a befogadóképesség csökkenésével — tájékoztattak a Fővárosi Moziüzemi Vállalatnál. A régi mozisok az anyagi bevétel érdekében összezsúfolták a széksorokat, csakhogy minél több nézőt ültethessenek be, néhol az ember még a lábát sem tudja rendesen elhelyezni. Most a fűrendészeti előírásoknak megfelelő távolságba kerülnek az új széksorok, így bizony sok férőhely megszűnik. A Bástya-mozi nézőteréről, ha átépítjük — már pedig nagyon ráfér — száz széket kell kidobni. Ez hat előadásban napi hat-száz néző kiesését jelenti.

— A szélesvásonra berendezett mozikban a szélekről gyakran lemarad néhány széksor. Ugyanakkor az átalakításokhoz sem merünk mindenütt hozzákezdeni, mert ha például becsukjuk a Bartók Béla úti Szabadságot, akkor Kelenföld mintegy százezer lakosa marad mozi nélkül a tatarozás ideje alatt.

Mozi a kultúrházakban

— Mi a megoldás? — érdeklődtünk a fővárosi tanácsnál, a budapesti mozik gazdájánál.

— Uj mozik építésére a közeljövőben csak kismértékben lehet számítani. A régi, most más célokra használt mozihelyiségek visszaalakítása is elég nehézkes. Nemcsak nagy anyagi áldozatokat kíván, hanem a legnagyobb probléma: szállást keresni egy-egy intézménynek, amely most a régi mozihelyiséget veszi igénybe. Ennek ellenére: *megpróbáljuk ezt az utat is járni*. Lényegesebb segítséget jelentene azon-

ban, ha sikerülne érvényt szerezni a fővárosi tanács határozatának. Még a nyáron tárgyalta a VB Budapest mozihelyzetét és akkor olyan határozatot hozott, hogy *azokon a területeken, ahol nincs állami mozi, vagy a lakosság igényeihez mérten kevés van, bérbe kell venni a szakszervezetek és egyéb társadalmi intézmények kezelésében, kultúrházakban működő társadalmi mozikat*.

Ebből a határozatból még nem sokat sikerült megvalósítani. Igaz, a Lenárugyár önként fordult a FÖMO-hoz, hogy szívesen venné ha náluk mozi nyitnának a kultúrteremben. Elfogadható bérért átadták a helyiséget, hogy a vállalat dolgozói és a környék lakói filmhez jussanak. Van azonban másfajta példa is. A

Sport- és az Éva-mozi zárva — kerestek hát Zuglóban is olyan társadalmi filmszínházat, amit pótlásukra igénybe lehetne venni. Majdnem szemben az Éva-mozival ott az *Alumínium-árugyár*. Hosszú huzavona után a gyár hozzájárult, hogy napi ötszáz forint bérleti díjért ideiglenesen esténként átengedjék a termét. A gyár főkönyvelője szerint ez méltányos ár. A mozi-üzemvezetőknek azonban más számadataik vannak a napi önköltségről. Mindenesetre az Alumínium-árugyár legalább helyet adott a kerületi tanács kérésének — és a zuglóiaknak így van moziuk. Minden más bérleti próbálkozás azonban kudarcba fulladt.

El kell dönteni a vitát

A társadalmi szervezetek általában elzárkóznak attól, hogy helyiségeiket ilyen célokra átadják, a szakszervezetek filmközpontja pedig úgy érvel, hogy ők is el tudják látni a környék lakóit megfelelő filmmel és előadással, ha erre lehetőséget kapnak. A vitát nehéz eldönteni.

A nagyközönséget természetesen csak közvetve érinti ez a vita, még pedig arról az oldalról, hogy egyes peremkerületekben meglehetősen rossz a mozihelyzet. Amíg vidéken az elmúlt három esztendő alatt 12,2 százalékkal nőtt a mozipark, addig a fővárosban 8,6 százalékkal csökkent. Jó lenne hát, ha — mindenféle vállalati érdektől mentesen — a filmvetítéssel foglalkozó intézmények közös megállapodásra jutnának, amelynek nyomán több néző foglalhatná el helyét a fehér váson előtt.

Bernáth László